

SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI

GMINNEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ
W WADOWICACH GÓRNYCH

za 2019 r.

Marzec 2020r.

Spis treści:

- I.** Wstęp
- II.** Dane demograficzne i statystyczne mieszkańców Gminy Wadowice Górne i klientów pomocy społecznej.
- III.** Struktura organizacyjna i zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych
- IV.** Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych
 - 1.** Pomoc Społeczna
 - 1.1. Ustawa o pomocy społecznej
 - 1.2. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
 - 1.3. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
 - 1.4. Ustawa o systemie oświaty
 - 1.5. Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
 - 1.6. Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
 - 1.7. Ustawa o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego
 - 1.8. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
 - 1.9. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego
 - 2.** Świadczenia Rodzinne
 - 2.1. Ustawa o świadczeniach rodzinnych
 - 2.2. Ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów
 - 2.3. Świadczenie rodzicielskie
 - 2.4. „Złotówka za złotówkę”
 - 2.5. Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
 - 2.6. Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych
 - 2.7. Ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników
 - 3.** Fundusz Alimentacyjny
 - 3.1. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
 - 3.2. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych
 - 4.** Karta Dużej Rodziny
 - 5.** Świadczenie wychowawcze
 - 6.** „Za życiem”
 - 7.** Świadczenie „Dobry Start”
 - 8.** Zadania związane z prowadzeniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- V.** Wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych w 2019r.
- VI.** Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

I. WSTĘP

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (tj. Dz. U. z 2019r. poz. 1507z późn.zm.) „Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy całoroczne sprawozdanie z działalności oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych jest samodzielną jednostką organizacyjną gminy, nie posiadającą osobowości prawnej, utworzoną na podstawie Uchwały Nr XIII/41/90 Rady Gminy w Wadowicach Górnych z dnia 27 kwietnia 1990r. w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych realizuje zadania wynikające m. in. z:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2019r. poz. 1507 z późn.zm.);
2. Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2020.218t.j.);
3. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2019. 1111z późn.zm.);
4. Ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020.111t.j.);
5. Ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. 201. 670t.j.z późn.zm);
6. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. 2017. 2092 t.j. z późn.zm.);
7. Ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. 2019., 1481 t.j. z późn.zm);
8. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. 2019. 1390t.j.z późn.zm.)
9. Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019r. 2407t.j.z późn.zm.)
10. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2019. 1373t.j.);
11. Ustawa z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2020. 266 t.j.);
12. Ustawa z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. 2020. 174t.j.);
13. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz. U. z 2018r. poz. 1878 z późn.zm.);
14. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2019. poz. 2277t.j.z późn.zm.);
15. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2019. 1482t.j.z późn.zm);

16. Ustawa z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (tj. Dz. U. z 2018r. poz. 276 z późn. zm.);
17. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz. U. 2019.473 t.j. z późn.zm)
18. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2019.852 t.j. z późn.zm.)

a także innych ustaw, aktów wykonawczych i aktów prawa miejscowego, które nakładają obowiązek realizacji zadań w nich zawartych na ośrodki pomocy społecznej.

Gmina obowiązana jest zgodnie z przepisami ustawy do wykonywania zadań własnych, własnych o charakterze obowiązkowym i zleconych z zakresu administracji rządowej (art. 17 ust 1 i 2, art. 18 ust.1 ustawy o pomocy społecznej).

Celem działania Ośrodka jest organizacja i wykonywanie zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy, a w szczególności:

- umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości;
- wsparcie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym, poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej zobowiązane są do współdziałania z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Brak współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym lub asystentem rodziny, o którym mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, odmowa zawarcia kontraktu socjalnego, niedotrzymywanie jego postanowień, nieuzasadniona odmowa podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej przez osobę bezrobotną lub nieuzasadniona odmowa podjęcia lub przerwania szkolenia, stażu, pracy lub nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie lecznictwa odwykowego przez osobę uzależnioną mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej;

Niewyrażenie zgody na przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez osoby lub rodziny ubiegające się o świadczenia z pomocy społecznej stanowi podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej;

W przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawienia własnych zasobów finansowych może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania albo przyznanie w formie świadczenia niepieniężnego.

II. DANE DEMOGRAFICZNE I STATYSTYCZNE MIESZKAŃCÓW GMINY WADOWICE GÓRNE I KLIENTÓW POMOCY SPOŁECZNEJ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych obejmuje swoim zasięgiem cały teren gminy tj. 13 sołectw, w których zamieszkuje 7 654 mieszkańców (stan na 31.12.2019r.)

Liczba ludności w Gminie Wadowice Górne z podziałem na osoby w wieku emerytalnym i dzieci do 18 roku życia.

Miejscowość	Liczba ludności	Kobiety pow. 60 lat	Mężczyźni pow. 65 lat	Liczba dzieci
Grzybów	226	21	9	50
Izbiska	711	74	38	171
Jamy	969	118	55	227
Kawęczyn	290	30	15	58
Kosówka	181	18	10	41
Piątkowiec	380	42	19	87
Przebendów	498	35	21	124
Wadowice Dolne	813	85	47	170
Wadowice Górne	1200	116	60	282
Wampierzów	855	85	47	175
Wierzchowiny	389	33	10	89
Wola Wadowska	721	87	47	156
Zabrze	421	35	22	90
RAZEM	7654	779	400	1720

źródło: opracowanie własne

15,40% ludności Gminy Wadowice Górne jest w wieku emerytalnym, natomiast 22,47% ogółu mieszkańców gminy liczą dzieci. W Gminie Wadowice Górne na 4 755 osób w wieku produkcyjnym przypada 1179 osób w wieku emerytalnym.

Liczba rodzin z dziećmi na terenie Gminy Wadowice Górne za 2019r.

MIEJSCOWOŚĆ	Liczba rodzin z dziećmi	Rodziny z dziećmi do 18-go roku życia o liczbie dzieci:					Liczba dzieci
		1	2	3	4	5 i więcej	
Grzybów	32	18	12	1	0	1	50
Izbiska	93	35	42	14	1	1	171
Jamy	125	55	45	19	5	1	227
Kawęczyn	34	14	16	4	0	0	58
Kosówka	21	6	10	5	0	0	41
Piątkowiec	53	28	16	9	0	0	87
Przebendów	69	28	29	11	0	1	124
Wadowice Dolne	96	40	40	14	2	0	170
Wadowice Górne	169	85	61	18	4	1	282
Wampierzów	98	42	37	17	2	0	175
Wierzchowiny	42	14	18	6	3	1	89
Wola Wadowska	87	36	38	8	5	0	156
Zabrze	51	18	27	6	0	0	90
RAZEM	970	419	391	132	22	6	1720

źródło: opracowanie własne

Najwięcej rodzin na terenie Gminy Wadowice Górne posiada jedno dziecko do 18 roku życia (419 rodzin), dwoje dzieci posiada 391 rodzin, 16,49 % ogółu rodzin z dziećmi to rodziny wielodzietne, czyli posiadające troje i więcej dzieci.

Liczba osób objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych w 2019r.

Liczba osób zamieszkałych na terenie Gminy Wadowice Górne OGÓLEM	Liczba osób w rodzinie korzystających z wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych				
	Pomoc społeczna	Pomoc materialna dla dzieci (stypendia i zasilki szkolne)	Świadczenia rodzinne i opiekuńcze	Fundusz alimentacyjny	Świadczenia wychowawcze
7654	819	211	1878	44	3102
Ilość osób objętych wsparciem w stosunku do ilości mieszkańców Gminy Wadowice Górne (%)	10,70%	2,76%	24,55%	0,57%	40,53%

źródło: opracowanie własne

III. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE W GMINNYM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W WADOWICACH GÓRNYCH

Utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust 18 ustawy o pomocy społecznej.

Do realizacji zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych wyróżnia się następujące działy:

- dział finansowo – organizacyjny;
- dział pomocy środowiskowej i świadczeń;
- dział świadczeń rodzinnych.

W skład Ośrodka wchodzi następujące stanowiska pracy:

- kierownik Ośrodka,
- główny księgowy,
- pracownik do obsługi administracyjnej,
- pracownicy socjalni,
- stanowiska pracy ds. świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oraz świadczeń wychowawczych
- asystent rodziny

Ponadto w GOPS zatrudnione były w 2019r. na umowę zlecenie:

- psycholog,
- informatyk
- prawnik

IV. ZADANIA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W WADOWICACH GÓRNYCH

1. Pomoc społeczna

Pracownicy socjalni zatrudnieni w GOPS Wadowice Górne mają przydzielone rejony:

Lp.	Imię i nazwisko pracownika	Zajmowane stanowisko	Miejscowości
1.	Krystyna Płatek	starszy pracownik socjalny	Wampierzów Przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2.	Renata Żelazko	starszy specjalista pracy socjalnej	Jamy, Kosówka, Wadowice Dolne
3.	Ewa Lelakowska	starszy pracownik socjalny	Wierzchowiny, Wadowice Górne, Kawęczyn
4.	Sylwia Leś	starszy pracownik socjalny	Wola Wadowska, Przebendów, Piątkowiec, Grzybów
5.	Aneta Midura	starszy pracownik socjalny	Izbiska, Zabrze Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego

źródło: opracowanie własne

Zatrudnieni w GOPS pracownicy posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe, jak i zdolności interpersonalne do pracy z osobami znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej z terenu Gminy Wadowice Górne. Wszyscy pracownicy socjalni oraz specjaliści pracy socjalnej posiadają odpowiednie przygotowanie zawodowe wymagane przepisami ustawy o pomocy społecznej.

Pracownik socjalny to zawód szczególny, będący profesją, a jednocześnie powołaniem. Wymaga od osoby, która go wykonuje nie tylko interdyscyplinarnej wiedzy i umiejętności, ale również określonych cech osobowościowych. Pracownik socjalny działa na rzecz jednostki, grupy oraz środowisk społecznych, pomagając w rozwiązywaniu problemów i trudności tym, którzy sami ze względu na ich stan zdrowia lub przyczyny natury społecznej nie są w stanie temu sprostać. Zawód ten oprócz gruntownego przygotowania zawodowego wymaga empatii, serdeczności, cierpliwości, ciepła, aktywności, zrozumienia potrzeb drugiego człowieka, a także łatwości nawiązywania kontaktów interpersonalnych.

Każda osoba i rodzina zgłaszająca się do Ośrodka wymaga szczególnego, indywidualnego podejścia i opracowania planu wsparcia. Rozpatrzenie wniosku o pomoc to nie tylko skompletowanie niezbędnych dokumentów w celu ustalenia dochodu rodziny, ale szeroko prowadzona praca socjalna: to głównie poradnictwo w zakresie poszukiwania pracy, załatwiania spraw alimentacyjnych i rozwodowych, kierowanie na leczenie odwykowe, nadzór nad prawidłowością sprawowanej władzy rodzicielskiej i kierowanie do sądu wniosków o jej nieprawidłowym wypełnianiu. Wielokrotnie długa, ciężka i żmudna praca z rodziną nie zawsze przynosi pożądane efekty ze względu na zbyt małą osobistą motywację i chęć dokonania zmiany w dotychczasowym życiu, brak systematyczności i wytrwałości w podejmowanych działaniach, oraz na skutek braku wzorców i wartości wyniesionych z domu, braku ambicji a także na skutek niefrasobliwości klientów, braku umiejętności przewidywania skutków swojego postępowania. Trudno jest

zmotywować wielu klientów OPS do zmiany swojego postępowania, a niekiedy długi okres egzystencji na minimalnym poziomie zaspokajania swoich potrzeb nie daje motywacji do podejmowania trudnych działań. Każde działanie z rodziną w związku z tym musi być dostosowane do jej umiejętności i możliwości. Różnorodność problemów wymaga od pracowników socjalnych olbrzymich zdolności i umiejętności nie tylko techniki pracy socjalnej ale olbrzymiej empatii, wrażliwości, cierpliwości i umiejętności radzenia sobie ze stresem i odpowiedzialnością za losy drugiego człowieka. Bywa, że wykonywana przez pracownika socjalnego praca, może stwarzać zagrożenie dla jego zdrowia i życia.

1.1. Ustawa o pomocy społecznej

Zgodnie z art. 7 w/w ustawy, pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

1. ubóstwa;
2. sieroctwa;
3. bezdomności;
4. bezrobocia;
5. niepełnosprawności;
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby;
7. przemocy w rodzinie;
- 7a. potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi
8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
9. Bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych
10. trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy;
11. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
12. alkoholizmu lub narkomanii;
13. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
14. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Powody przyznania pomocy w 2019r.:

POWODY PRYZNANIA POMOCY	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	56	181
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym:	34	189
Wielodzietności	33	184
Bezrobocie	21	63
Niepełnosprawność	72	161
Długotrwała lub ciężka choroba	101	263
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem w tym:	30	110
Rodziny niepełne	18	52
Rodziny wielodzietne	6	30
Przemoc w rodzinie	2	6
Alkoholizm	7	24
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0
Zdarzenie losowe	0	0
Sytuacja kryzysowa	7	27
Kłęska żywiołowa	39	54

Źródło: sprawozdanie roczne MPiPS03

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje jeżeli spełnione są następujące kryteria dochodowe:

- na osobę samotnie gospodarującą - 701zł
 - na osobę w rodzinie - 528 zł
- przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z w/w problemów.**

Ubiegając się o pomoc w ramach rządowego programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” dochód na osobę w rodzinie lub dochód osoby samotnie gospodarującej nie może przekroczyć **150% w/w kryterium dochodowego** przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z problemów wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Za **dochód** uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o:

- 1) miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych;
- 2) składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach;
- 3) kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Miesięczny dochód z 1 ha przeliczeniowego użytków rolnych gospodarstwa rolnego wynosi 308,00 zł

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2019r.

	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM w tym:	283	125	379
Świadczenia pieniężne	207	122	336
Świadczenia niepieniężne	115	60	267
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	3	3	13
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	346	148	466
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej – ogółem w tym:	X	285	852
wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	118	279

Źródło: sprawozdanie roczne MPiPS03

ŚWIADCZENIAMI Z POMOCY SPOŁECZNEJ SĄ:

I. Świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy,
- specjalny zasiłek celowy.
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd

II. Świadczenia niepieniężne:

- praca socjalna,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- pomoc rzeczowa,
- sprawienie pogrzebu,
- poradnictwo specjalistyczne,
- interwencja kryzysowa,
- schronienie,
- posiłek,
- niezbędne ubranie,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,
- mieszkanie chronione,
- pobyt i usługi w domu pomocy społecznej.

ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE:

Zasilek stały

Zasilek stały przysługuje:

1. pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
2. pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Osoba niezdolna do pracy z tytułu wieku to osoba, która osiągnęła wiek emerytalny zgodnie z *ustawą z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych* (t.j. D. U. z 2020r. poz.)

Osoba całkowicie niezdolna do pracy, to osoba zaliczona do I lub II grupy inwalidów lub legitymująca się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Zasilek wypłacany jest w wysokości różnicy między kryterium dochodowym, a dochodem osoby w przypadku osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w przypadku osoby w rodzinie. Maksymalna kwota zasiłku stałego wynosi 645,00 zł miesięcznie, minimalna - 30,00 zł miesięcznie.

W 2019r. wypłacono zasiłki stałe w kwocie 156 836,94 zł dla 26 rodzin.

Zasilek okresowy

Zasilek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
2. rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasilek okresowy ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby (z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418,00 zł miesięcznie i niższa niż 20,00 zł),
- w przypadku rodziny do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny.

Wysokość kwota zasiłku okresowego nie może być niższa, niż 50% różnicy pomiędzy:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby,
- kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny.

W 2019r. wypłacono zasiłki okresowe w kwocie 13 670, 21 zł dla 9 rodzin.

Zasiłek celowy i celowy specjalny

Zasiłek celowy wypłacany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej i może być przeznaczony między innymi na:

- koszty zakupu żywności, leków, leczenia,
- zakup opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego,
- drobne remonty i naprawy w mieszkaniu,
- koszty pogrzebu.

Osobom bezdomnym oraz innym osobom, nie mającym dochodu czy możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia może zostać przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

Zasiłek celowy może być również przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku:

- zdarzenia losowego,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W tych przypadkach pomoc może być przyznana niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Specjalny zasiłek celowy może być przyznany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe. Jego wysokość nie może przekroczyć odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

W 2019r. zasiłki celowe i w naturze oraz zasiłki celowe z programu „Posilek w szkole i w domu” wyniosły 146620,00 zł dla 92 rodzin w tym 17 152,00 zł na zasiłki celowe specjalne dla 21 rodzin, 122 950 zł na zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności dla 82 rodzin.

ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE

Praca socjalna

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

Praca socjalna jest świadczona osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

Praca socjalna w GOPS polega m.in. na:

- pomoc w wypełnianiu i interpretacji różnego rodzaju wniosków i pism urzędowych,
- uczenie racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami,
- współpraca z asystentem rodziny,
- pomoc w wyszukiwaniu ofert pracy, poradnictwa dotyczącego rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy,
- pomoc w wypełnianiu kwestionariusza osobowego, podania o pracę,
- pomoc w skompletowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania renty z ZUS, KRUS,
- kierowanie osób o ustalenie stopnia niepełnosprawności do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Mielcu,
- udzielanie pomocy klientom w samodzielnym rozwiązywaniu ich problemów,
- uświadamianie klientom skutków choroby alkoholowej,
- motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego,
- informowanie osób dotkniętych przemocą w rodzinie o przysługujących im prawach oraz formach pomocy,
- motywowanie osób dotkniętych przemocą w rodzinie do skorzystania z pomocy specjalistycznej,
- prowadzenie rozmów z osobami stosującymi przemoc dotyczących skutków ich postępowania oraz motywowanie ich do uczestniczenia w Programie Korekcyjno – Edukacyjnym,
- odwiedzanie osób starszych, samotnych,
- organizowanie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, pomocy ze strony rodziny, sąsiadów dla osób samotnych, niepełnosprawnych,
- utrzymywanie ścisłej współpracy z kuratorami, częste odwiedziny w rodzinach,
- pomoc w organizacji pogrzebu,
- pomoc w zorganizowaniu opłatka dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych,
- organizowanie zbiórki odzieży używanej, artykułów żywnościowych i środków czystości, zabawek dla dzieci, artykułów szkolnych,
- pośredniczenie w przekazywaniu mebli, sprzętu AGD itp. między klientami a darczyńcami,
- informowanie osób o organizowanych szkoleniach na terenie powiatu
- wydawanie i pomoc w uzupełnianiu druków osobom ubiegającym się o świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji
- wydawanie skierowań do żywności w ramach programu POPŻ

W 2019r. z pracy socjalnej skorzystało 285 rodzin.

Kontrakt socjalny

Pracę socjalną można prowadzić w oparciu o kontrakt socjalny. Zgodnie z art. 108 ustawy o pomocy społecznej „W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej pracownik socjalny zatrudniony w ośrodku pomocy społecznej lub w powiatowym centrum pomocy rodzinie może zawrzeć kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną, w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu”. Kontrakt socjalny jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

W 2019r. w Ośrodku zostało zawartych 4 kontraktów socjalnych.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Składki na ubezpieczenie zdrowotne są opłacane zgodnie z ustawą o ubezpieczeniu zdrowotnym w związku z ustawą o pomocy społecznej. Świadczenia te przysługują osobom pobierającym zasiłek stały, jeżeli nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

W 2019r. opłacone były składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały na łączną kwotę 13 221,00 zł dla 22 osób.

Pomoc rzeczowa

Taka forma pomocy polega np. na zakupie odzieży, obuwia, żywności czy też niezbędnego sprzętu, opału itp. w sytuacji, gdy zachodzi prawdopodobieństwo zmarnotrawienia środków finansowych lub gdy osoba nie ma możliwości ich zakupu (chora, leżąca).

W 2019r. 3 rodziny otrzymało świadczenie rzeczowe na zakup żywności na łączną kwotę 2 400,00zł, 3 rodziny otrzymało pomoc rzeczową w postaci opału na zimę na łączną kwotę 2017,84zł.

Poradnictwo specjalistyczne

Ta forma pomocy (szczególnie poradnictwo prawne, psychologiczne oraz rodzinne) jest świadczona osobom/rodzinom, mającym trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązaniu swoich problemów życiowych bez względu na posiadany dochód.

W 2019r. z w/w poradnictwa skorzystało 64 rodziny.

Interwencja kryzysowa

Jest to zespół interdyscyplinarnych działań, jakie są podejmowane na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Głównym celem jest przywrócenie równowagi psychicznej oraz umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a tym samym zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

Tą formą wsparcia obejmuje się osoby/rodziny bez względu na posiadany dochód.

W ramach tej pomocy udziela się natychmiastowego, specjalistycznego wsparcia psychologicznego, a w zależności od potrzeb poradnictwa socjalnego lub prawnego, natomiast w sytuacjach uzasadnionych schronienia do 3 miesięcy.

W 2019r. z pomocy w postaci interwencji kryzysowej skorzystało 7 rodzin.

Schronienie, posiłek i niezbędne ubranie

Udzielanie schronienia następuje poprzez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, ogrzewalniach lub schroniskach. Przyznanie niezbędnego ubrania polega na dostarczeniu osobie potrzebującej bielizny, odzieży oraz obuwia, odpowiedniego do jej indywidualnych właściwości oraz pory roku. Wsparcie w postaci jednego gorącego posiłku przysługuje osobie, która własnym staraniem nie jest sobie w stanie go zapewnić.

Pomoc w postaci gorącego posiłku może być przyznana bezpłatnie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150 % kryterium dochodowego. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje GOPS o potrzebie udzielenia

pomocy w formie posiłku. Przyznanie takiej formy pomocy odbywa się bez wydania decyzji administracyjnej oraz bez przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego. W takich przypadkach dyrektorzy szkół i przedszkoli zobowiązani są do podjęcia działań zmierzających do jak najszybszego ustalenia okoliczności uzasadniających wydanie decyzji administracyjnej, przyznającej dziecku gorący posiłek. Pracownik socjalny GOPS dokonuje ustaleń i podejmuje działania w kierunku wydania decyzji administracyjnej.

W 2019r. z posiłku w szkole skorzystało 107 uczniów z 52 rodzin.

Mieszkańcy Gminy Wadowice Górne korzystają z pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

W 2019r. wydano 75 skierowań.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Osobie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy ze strony innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje ta forma wsparcia.

Ponadto ta forma pomocy może być przyznana osobie, która wymaga wsparcia innych osób, a rodzina oraz wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie są w stanie takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w:

- zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych,
- opiece higienicznej,
- pielęgnacji oraz zapewnieniu kontaktów z otoczeniem.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przyznając usługi opiekuńcze ustala ich zakres, okres oraz miejsce, w którym mają być świadczone.

W 2019r. usługami opiekuńczymi objętych było 2 osoby, opłata za usługi opiekuńcze wyniosła 22 701,00zł

Specjalistyczne usługi opiekuńcze, to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb, które wynikają z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Ten typ usług świadczony jest przez osoby mające specjalistyczne przygotowanie wynikające z Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

W 2019r. specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi objętych było 3 dzieci, opłata za specjalistyczne usługi opiekuńcze wyniosła 31 800,00 zł

W 2019 mieszkańcy Gminy Wadowice Górne powyżej 60 roku życia mogli korzystać z usług opiekuńczych, usług specjalistycznych wraz z fizjoterapią, rehabilitacją, usługi 24 godzinnej teleopieki oraz opieki w dziennym domu pomocy w ramach realizacji Projektu Podkarpackiej Fundacji Rozwoju Regionalnego wraz z Fundacją im. Józefa Becka „Dom Seniora Nazaret” dofinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W związku z dofinansowaniem projektu mieszkańcy gminy korzystający z w/w form wsparcia ponosili za nie minimalną odpłatność.

W 2019r. z w/w form wsparcia skorzystało 23 osoby, w tym 2 osoby z domu pomocy.

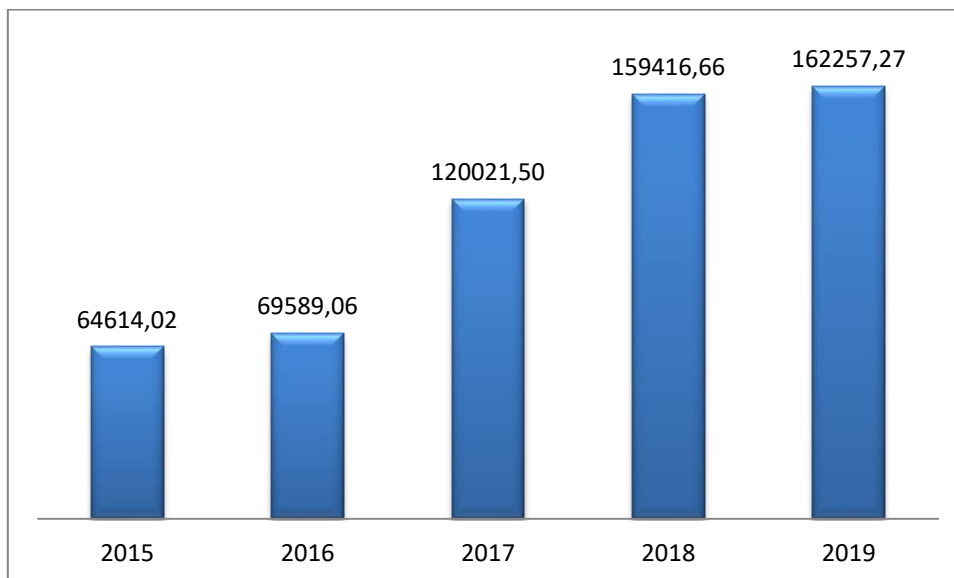
Pobyt w Domu Pomocy Społecznej

Osobie, która wymaga całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych - a małżonek oraz rodzina nie są w stanie jej udzielić - przysługuje prawo do umieszczenia w DPS.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- 1) mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi, w przypadku jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

Koszty utrzymania w domach pomocy społecznej osób z terenu gminy Wadowice Górne w latach 2015-2019

źródło: opracowanie własne

W 2019r. w domach pomocy społecznych przebywało 6 osób z terenu gminy, koszt pobytu wyniósł 162 257,27zł. W latach 2015-2019 w domach pomocy społecznej umieszczonych było 6 osób z terenu gminy Wadowice Górne. Na przełomie tych lat znacząco wzrosły koszty utrzymania osób w domach pomocy społecznej, takie zjawisko wydaje się być bardzo niekorzystne zwłaszcza dla samorządu gminnego, który finansuje odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej z własnych środków.

Pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy

Środowiskowy dom samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi lub osób niepełnosprawnych intelektualnie. Świadczy usługi w ramach

indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

Do ŚDS w Mielcu w 2019r. uczęszczało 2 osoby z terenu Gminy Wadowice Górne, a do ŚDS Pień uczęszczało 5 osób natomiast do ŚDS Dąbrowica 1 osoba.

Liczba rodzin i osób objętych niżej wymienioną pomocą w 2019r.:

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasilek stały	26	26	30
Zasilek okresowy	9	9	30
Posilek	107	52	322
Usługi opiekuńcze	2	2	2
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	3	3	13
Zasiłki celowe i w naturze	172	92	298
Oplata za pobyt w domu pomocy społecznej	6	6	6

Zródło: sprawozdanie roczne MPiPS03

Rodzaje świadczeń zgodnie z ustawą o pomocy społecznej w 2019r.:

Lp.	Rodzaj świadczenia	Kwota dotacji	Środki własne	Razem dotacja i środki własne
1.	Oplata za pobyt w Domu Pomocy Społecznej	0	162 257,27	162 257,25
2.	Zasiłki stałe	156 836,94	0	156 836,94
3.	Zasiłki okresowe	13 128,00	542,21	13 670,21
4.	Zasiłki celowe z tego:	0	23 669,84	23 669,84
	• zasiłki celowe specjalne	0	13 956,00	13 956,00
5.	Pomoc rzeczowa	0	2017,84	2017,84

6.	Program wieloletni „Posilek w szkole i w domu” w tym:	129 773,34	61 069,80	190 843,14
	• dożywianie uczniów			
	• zasiłki celowe na zakup żywności	25 103,34	11 527,20	36 630,54
	• pomoc rzeczowa w postaci artykułów żywnościowych	102 870,00	20 080,00	122950,00
	• dowóz posiłków do szkół i przedszkoli	1800,00	600,00	2400,00
		0	28 862,60	28 862,60
7.	Usługi opiekuńcze	0	22 701,00	22701,00
8.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	31800,00	0	31800,00

źródło: opracowanie własne

Współpraca z instytucjami

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizując zadania pomocy społecznej współpracuj z różnymi instytucjami i specjalistami m.in.:

- Ośrodek Zdrowia - współpraca z pielęgniarkami środowiskowymi i lekarzami w zakresie osób samotnych, przewlekle chorych, niepełnosprawnych, dotyczy m.in. wizyt domowych u klientów pomocy społecznej, pomoc w wypełnianiu i kompletowaniu dokumentów,
- Kuratorzy sądowi i społeczni - dotyczy funkcjonowania kilku rodzin z terenu gminy, wspólne działania na rzecz osób wymagających pomocy,
- Dyrektorzy szkół i nauczyciele - dotyczy dożywiania uczniów i funkcjonowania ich w szkole, organizowania wycieczek, zakupu podręczników i niezbędnego wyposażenia ucznia,
- Pedagog szkolny - dotyczy pomocy dla dzieci z rodzin z problemami wychowawczymi, problemami w nauce oraz dla dzieci z rodzin wielodzietnych i niepełnych,
- Kuratorium Oświaty - dotyczy kolonii dla dzieci z rodzin wielodzietnych, rodzin o niskich dochodach, wypłaty stypendiów i zasiłków szkolnych,
- Zespół Prewencji, Policja - ścisła współpraca dotycząca pomocy rodzinom uwikłanym w problem przemocy, w okresie zimowym wspólna interwencja u osób zagrożonych utratą zdrowia i życia z powodu niewłaściwych warunków mieszkaniowych,
- Radni i sołtysi - działania na rzecz osób samotnych, starszych, niepełnosprawnych, bieżąca współpraca dotycząca funkcjonowania rodzin z ich terenu,
- Urząd Gminy i Powiatowy Urząd Pracy - w sprawie zatrudnienia bezrobotnych klientów pomocy społecznej,
- PCPR w Mielcu - pomoc w uzupełnieniu dokumentów na Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, spraw związanych z turnusami rehabilitacyjnymi, dofinansowaniem zakupu sprzętu rehabilitacyjnego oraz dopłat do remontów

- mieszkań dla osób niepełnosprawnych, przekazywanie informacji klientom o organizowanych szkoleniach,
- ZUS, KRUS - dotyczy uzyskania świadczeń emerytalnych, rentowych, chorobowych, ubezpieczenia itp.
 - Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - pomoc w rozwiązywaniu różnych problemów zwłaszcza w rodzinach z problemem alkoholowym i przemocą,
 - Zespół Interdyscyplinarny i grupy robocze – pomoc w rozwiązywaniu problemów w rodzinach, w których występuje zjawisko przemocy, realizacja indywidualnego planu pomocy rodzinie,
 - Zespół Opieki Zdrowotnej w Mielcu - pomoc w kompletowaniu dokumentacji do Zakładu Pielęgnacyjno – Opiekuńczego, współpraca z pracownikiem socjalnym szpitala dot. m.in. zapewnienia opieki podopiecznego po szpitalu i nawiązania kontaktów z najbliższą rodziną,
 - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Mielcu – współpraca w zakresie ustalenia orzeczeń i opinii dla uczniów.
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Mielcu i Pniu oraz Dąbrowicy - dot. uczestnictwa mieszkańców gminy w zajęciach,
 - Zakład Usług Wodnych, Zakład Energetyczny - sprawa zadłużenia klientów pomocy społecznej – uregulowanie zaległości,
 - PKPS Zarząd w Mielcu- dotyczy pomocy w postaci artykułów spożywczych dla najuboższych rodzin w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020
 - Szlachetna paczka – wskazywanie rodzin znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji materialnej,
 - SOS ŻYCIE - pośredniczenie w organizowaniu badań mammograficznych i cytologicznych na terenie gminy we współpracy z Fundacją SOS,
 - Fundacja Rozwoju Regionalnego wraz z Fundacją im. J. Becka Dom Seniora Nazaret- rekrutacja i sporządzanie opinii dla uczestników

a. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Zgodnie z art. 6 pkt 2 do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wadowice Górne na lata 2018-2019 uchwalony został dnia 15 lutego 2018r. Uchwałą Nr XXXVI/194/2018 Rady Gminy Wadowice Górne a głównym jego celem było zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Wadowice Górne.

Przy GOPS w Wadowicach Górnych utworzony jest Punkt Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W 2019r. z porad PK skorzystało 38 osób, w tym 22 osoby uzyskało poradnictwo w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

W przypadku konieczności zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia osoby te kierowane są do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gorzycach. W 2019r. nie było takiej potrzeby.

Zarządzeniem Nr 48/2011 Wójta Gminy Wadowice Górne z dnia 06 czerwca 2011r. powołany został Gminny Zespół Interdyscyplinarny, w którego skład wchodzi: przedstawiciel pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowej oraz kurator sądowy. Przewodniczącą Zespołu jest starszy pracownik socjalny Aneta Midura. Zgodnie z art. 9a ust 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie obsługę organizacyjno-techniczną ZI zapewnia ośrodek pomocy społecznej. W 2019r. odbyło się 14 posiedzeń Zespołu, które dotyczyły: powołania grup roboczych, zmiany składu ZI oraz realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Szczegółowe informacje dotyczące realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wadowice Górne na lata 2018-2019 zostaną przedstawione w odrębnym sprawozdaniu.

b. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

Zgodnie z art. 8 ust. 1 rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie.

W celu realizacji zapisów ustawy w 2019r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych zatrudniony był na umowę o pracę jeden asystent rodziny.

GOPS starał się o refundację poniesionych kosztów na zatrudnienie z programu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Program Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na rok 2019. Wsparciem ze strony asystenta rodziny zostało objętych 13 rodzin, w których jest 25 dzieci.

Koszty związane z zatrudnieniem asystenta rodziny w 2019r. wyniosły 50 805,35 zł, z czego dotacja z budżetu państwa to 19 764,00zł.

W GOPS od 01 stycznia 2019r. do 31 grudnia 2019r. na umowę zlecenie zatrudniony był psycholog. W 2019r. przeprowadzonych było 175 konsultacji psychologicznych w ciągu 156 godzin pracy. Wsparciem objętych było 36 osób w 23 rodzinach.

Koszty związane z zatrudnieniem psychologa wyniosły: 10 920,00zł (środki własne)

W 2019r. opłata za pobyt dzieci w pieczy zastępczej wyniosła 17 418,40zł (środki własne)
w tym:

- rodzina zastępcza – 17 418,40zł

Szczegółowe informacje dotyczące realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i realizacji 3-letniego programu wspierania rodziny zostaną przedstawione w odrębnym sprawozdaniu.

c. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych realizuje zadanie związane z pokryciem kosztów udzielenia edukacyjnej pomocy stypendialnej dla uczniów o charakterze socjalnym, zgodnie z art. 90d i art. 90e ustawy o systemie oświaty – **stypendia i zasiłki szkolne**.

Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Miesięczna wysokość dochodu netto w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być wyższa niż 528,00 zł na osobę. Stypendium szkolne wypłacane jest po okazaniu rachunków związanych z poniesionymi kosztami na edukację ucznia.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

Ogółem w 2019r. na pomoc stypendialną dla uczniów o charakterze socjalnym wykorzystana została kwota 66 087,31 zł w tym:

- **dotacja z budżetu państwa wynosiła: 52 869,85 zł**
- **środki własne gminy: 13 217,46 zł**

Od stycznia do sierpnia 2019r. pomoc w postaci:

- **stypendium szkolnego otrzymało 79 uczniów na łączną kwotę 29 823,08 zł**

Od września do grudnia 2019r. z pomocy w postaci:

- **stypendium szkolnego skorzystało 57 uczniów na łączną kwotę 33 224,23 zł**
- **zasiłku szkolnego skorzystała 5 uczniów na łączną kwotę 3 040,00 zł**

d. Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Zgodnie z art. 7 ust. 4 w/w ustawy do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniający kryterium dochodowe wynikające z art. 8 ustawy o pomocy społecznej.

Decyzje wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy a w przypadku stanu nagłego na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej. Prawo do w/w świadczenia przysługuje na okres 90 dni.

W 2019r. GOPS wydał 7 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń zdrowotnych dla 6 osób.

Ponadto zgodnie z art. 66 ust. 1 w/w ustawy obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;

Za w/w osoby opłacana jest składka zdrowotna za okres od dnia przyznania świadczenia do dnia utraty prawa do ich pobierania.

**W 2019r. opłacone były składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości
13 221,00 zł za 22 osoby pobierające zasiłek stały.**

e. Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Według art. 49 w/w ustawy bezrobotny korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej jest osobą będącą w szczególnej sytuacji na rynku pracy i przysługuje mu pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w programach specjalnych.

Z Powiatowym Urzędem Pracy w Mielcu zostało zawarte porozumienie dotyczące elektronicznej wymiany danych o wspólnych beneficjentach.

Ponadto zostało zawarte porozumienie dotyczące korzystania z Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej (SEPI), dotyczące sposobu wymiany informacji między instytucjami.

f. Ustawa o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego

Zgodnie z art. 19b ustalenie prawa i wypłata pomocy pieniężnej należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę. Pomoc pieniężna przyznawana jest na wniosek zainteresowanej osoby.

g. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Zgodnie z w/w ustawą pracownicy socjalni udzielają osobom uzależnionym i członkom ich rodzin pomocy w postaci:

- udzielania informacji o możliwości złożenia wniosku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o wszczęcie postępowania wobec osoby nadużywającej alkoholu;
- uświadamiania o negatywnych skutkach nadużywania alkoholu;
- motywowania do utrzymania abstynencji;
- motywowania i zobowiązywania do podjęcia leczenia odwykowego;
- informowania o możliwości podjęcia leczenia uzależnienia od alkoholu.

W przypadku powzięcia informacji, że osoba nadużywa alkoholu, jej zachowanie zaburza funkcjonowanie rodziny lub otoczenia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych występuje z wnioskiem do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o wszczęcie postępowania wobec tej osoby.

W 2019r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych przejął zadania związane z prowadzeniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Przewodniczącym Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów alkoholowych jest starszy pracownik socjalny Krystyna Płatek

Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego

Jedna osoba z terenu Gminy Wadowice Górne na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Mielcu została umieszczona w Domu Pomocy Społecznej dla osób psychicznie chorych.

W 2019r. odpłatność za pobyt w/w osoby w DPS wyniosła 38 271,80 zł – finansowana z środków własnych gminy.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych w związku z ustawą o ochronie zdrowia psychicznego troje dzieci z terenu Gminy objętych jest specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania.

W 2019r. na specjalistyczne usługi opiekuńcze została wydatkowana kwota 31 800,00zł

ŚWIADCZENIA RODZINNE

W 2019r. wypłacono 14 835 świadczeń rodzinnych i opiekuńczych dla 622 rodzin na łączną kwotę: 2 868 207,47 zł w tym:

- zasilki rodzinne z dodatkami: 1 256 469,42 zł
- świadczenia opiekuńcze: 1 398 813,60 zł
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka: 85 000,00zł
- świadczenia rodzicielskie: 115 924,45zł
- Świadczenie: „Za życiem”: 12 000,00zł

Zwroty za nienależnie pobrane świadczenia wyniosły 7 988,00 zł

Świadczenia rodzinne i świadczenia opiekuńcze w 2019r.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba dzieci
Zasilki rodzinne	755	815339,49	350	1439	772
Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym z tytułu:	626	441129,93	291	1267	697
- urodzenia dziecka	39	37399,23	39	168	89
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	33	81006,99	33	136	70
- samotnego wychowywania dziecka	23	35235,53	14	49	32
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	37	38432,19	32	140	84
- rozpoczęcia roku szkolnego	455	38627,64	224	1086	613
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	201	72272,65	122	570	338
- wychowywania w rodzinie wielodzietnej	153	138155,70	111	589	376
Zasilki pielęgnacyjne	232	491299,10	221	X	X
Świadczenia pielęgnacyjne	39	683694,50	39	84	35
Specjalny zasiłek opiekuńczy	19	117180,00	19	69	19
Zasiłek dla opiekuna	17	106640,00	17	34	0
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	85	85 000	84	328	161
Świadczenia rodzicielskie	19	115924,45	17	X	X
Świadczenie „Za życiem”	3	12 000,00	3	6	3
Razem	1035	2868207,47	622	1878	865

Źródło: sprawozdanie roczne

h. Ustawa o świadczeniach rodzinnych

ZASIŁEK RODZINNY

Przysługuje do ukończenia przez dziecko 18-go roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21-go roku życia, albo 24-go roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasilek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje jeżeli dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty:

- **674,00zł miesięcznie;**
- **764,00zł miesięcznie** gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności,

Dochody przyjmuje się z roku poprzedzającego okres zasiłkowy, przy uwzględnieniu dochodu uzyskanego i utraconego.

Dochód z 1 ha przeliczeniowego gospodarstwa rolnego wynosi 226,25 zł miesięcznie.

**Wysokości zasiłku rodzinnego uzależniona jest od wieku dziecka tj:
w okresie od 01.11.2016r. do nadal.:**

- na dziecko w wieku do ukończenia 5 lat – 95,00 zł miesięcznie;
- na dziecko w wieku 5 do 18 roku życia – 124,00 zł miesięcznie;
- na dziecko w wieku od 18 do 24 roku życia – 135,00 zł miesięcznie.

DO ZASIŁKU RODZINNEGO PRZYSŁUGUJĄ DODATKI Z TYTUŁU (art. 8):

- urodzenia dziecka;
- korzystania z urlopu wychowawczego;
- samotnego wychowywania dziecka;
- dodatek z tytułu wielodzietności;
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;
- rozpoczęcia roku szkolnego;
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Dodatek z tytułu urodzenia dziecka

Przysługuje opiekunowi faktycznemu dziecka w wieku do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Dodatek przysługuje w wysokości **1 000,00 zł jednorazowo.**

Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

przysługuje uprawnionemu do urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż przez okres:

- 1) 24 miesiące kalendarzowych;

- 2) 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu;
 - 3) 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.
- Dodatek przysługuje w wysokości **400,00 zł miesięcznie**.

Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka

Przysługuje opiekunowi jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- 1) drugi z rodziców dziecka nie żyje;
- 2) ojciec dziecka jest nieznan;
- 3) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją.

Dodatek przysługuje w wysokości **193,00 zł miesięcznie** na dziecko, nie więcej jednak niż **386,00 zł miesięcznie** na wszystkie dzieci.

W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o **80,00 zł miesięcznie** na dziecko, nie więcej jednak niż o **160,00 zł miesięcznie** na wszystkie dzieci.

Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej

Przysługuje na trzecie i kolejne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

Dodatek przysługuje w wysokości **95,00 zł miesięcznie**.

Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka

Przysługuje na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku:

- 1) do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności;
- 2) powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatek przysługuje miesięcznie w wysokości:

- 1) **90,00 zł miesięcznie** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 2) **110,00 zł miesięcznie** na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego

Przysługuje na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem nowego roku szkolnego i rocznego przygotowania przedszkolnego.

Dodatek przysługuje raz w roku, w związku z rozpoczęciem roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego, w wysokości **100,00 zł jednorazowo** na dziecko.

Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

Przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego:

- 1) w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej - w wysokości **113,00 zł miesięcznie** na dziecko albo

2) w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej - w wysokości **69,00 zł miesięcznie** na dziecko.

JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA (tzw. becikowe)

Przysługuje z tytułu urodzenia się żywego dziecka, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu .

Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego - w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia nie później niż do ukończenia przez dziecko 18. roku życia. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania. Jednorazowa zapomoga przysługuje w wysokości **1 000,00 zł**, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę **nie przekracza kwoty 1922,00 zł**.

ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE:

- zasiłek pielęgnacyjny
- specjalny zasiłek opiekuńczy
- świadczenie pielęgnacyjne

Zasiłek pielęgnacyjny

Przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Przysługuje:

- 1) niepełnosprawnemu dziecku;
- 2) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16-go roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) osobie, która ukończyła 75 lat.
- 4) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16-go roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21-go roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości **215,84 zł miesięcznie**.

Wypłata zasiłku nie jest uzależniona od dochodu.

W 2019r. wypłacono 2594 świadczenia dla 232 osób w łącznej kwocie 491 299,10zł

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

Przysługuje matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną lub innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub

pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18-go roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25-go roku życia.

Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego przysługuje w wysokości **1830,00 zł miesięcznie** i podlega waloryzacji

Wyplata świadczenia pielęgnacyjnego nie jest uzależniona od dochodu.

W 2019r. wypłacono 433 świadczenia dla 39 osób w łącznej kwocie 683 694,50zł

Specjalny zasiłek opiekuńczy

Przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustaw z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j.Dz.U. z 2019 r. poz. 2086) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli:

- 1) nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub
- 2) rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości **620,00 zł miesięcznie** od 01.11.2018r. do nadal jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę **nie przekracza 764,00 zł miesięcznie.**

W 2019r. wypłacono 189 świadczeń dla 19 osób w łącznej kwocie 117 180,00zł

i. Ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów

Dnia 15.05.2014r. weszła w życie ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, którzy utracili prawo do świadczenia pielęgnacyjnego od 01.07.2013r. W/w ustawa zakłada wypłatę tym opiekunom, którzy do 30.06.2013r. spełniali warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003r.o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu z 31.12.2012r.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje w kwocie **620,00 zł miesięcznie** od 01.11.2018r. do nadal. W/w zasiłek był przyznawany niezależnie od dochodu.

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna organ właściwy ustalający prawo do świadczeń pielęgnacyjnych wszczynał na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek dla opiekuna. Wniosek można było składać maksymalnie w terminie 4 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do 15 września 2014 r.

W 2019r. wypłacono 172 świadczenia dla 17 osób w łącznej kwocie 106 640,00zł

j. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do pobierania tego świadczenia będą więc między innymi bezrobotni, studenci, rolnicy (świadczenie wypłacane przez KRUS), a także wykonujący prace na podstawie umów cywilnoprawnych. Także osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeśli nie będą pobierały zasiłku macierzyńskiego będą mogły ubiegać się o świadczenie rodzicielskie. Świadczenie rodzicielskie przysługuje matce, ojcu (w przypadku skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego na wniosek matki, śmierci matki, lub porzucenia dziecka przez matkę), opiekunowi faktycznemu dziecka, rodzinie zastępczej lub osobie, która przysposobiła dziecko.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres 52 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, w przypadku urodzenia więcej niż jednego dziecka przy jednym porodzie okres ten jest wydłużany. Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1 000,00 zł miesięcznie niezależnie od dochodu.

Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli co najmniej jeden z rodziców dziecka otrzymują zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego okres urlopu rodzicielskiego.

W 2019r. wypłacono 127 świadczeń dla 19 osób w łącznej kwocie 115 924,45 zł

k. „Złotówka za złotówkę”

Od 1 stycznia 2016 r. możliwe jest otrzymanie świadczeń rodzinnych w przypadku przekroczenia dochodu, zmiana art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych, wprowadza zasadę „złotówka za złotówkę”. Dzięki niej przekroczenie kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami nie oznacza utraty świadczenia.

Dla rodzin, które po 1 stycznia 2016 r. złożyły wnioski o ustalenie prawa do zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami i przekroczą próg dochodowy (674 zł na osobę w rodzinie lub 764 zł dla rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem), dzięki wprowadzeniu zasady „złotówka za złotówkę” ich świadczenia będą stopniowo obniżane wraz ze wzrostem dochodów. Nowe przepisy dotyczą zasiłku rodzinnego i dodatków do niego.

W 2019r. w ramach mechanizmu złotówka za złotówkę wypłacono 1370 świadczenia na kwotę 94 400,19 zł.

l. Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych:

Zgodnie z art. 66 ust. 1 w/w ustawy obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają:

- osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy lub dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania, przyznane na

podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;

- osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, przyznane na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;
- osoby pobierające zasiłek dla opiekuna, przyznany na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Za w/w osoby opłacana jest składka zdrowotna za okres od dnia przyznania świadczenia do dnia utraty prawa do ich pobierania.

W 2019r. opłacone były składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające:

- specjalny zasiłek opiekuńczy - 3 515,40zł (dla 6 osób)
- świadczenie pielęgnacyjne - 15 519,69 zł (dla 10 osób)
- zasiłek dla opiekuna - 1 227,60 zł (dla 2 osób)

m. Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych

Zgodnie z art. 6 w/w ustawy za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna wójt, burmistrz lub prezydent miasta opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości odpowiednio:

- 1) świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego przysługujących na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- 2) zasiłku dla opiekuna przysługującego na podstawie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów
- przez okres niezbędny do uzyskania 20 – letniego (kobieta), 25-letniego (mężczyzna) okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) jeżeli nie podlega ona obowiązkowi ubezpieczenia społecznego z innego tytułu na podstawie ustawy lub na podstawie odrębnych przepisów.

W 2019r. opłacone były składki emerytalno-rentowe za osoby pobierające:

- świadczenia pielęgnacyjne w wysokości - 119 510,47 zł (dla 25 osób)
- zasiłki dla opiekunów w wysokości - 5 732,81 zł (dla 5 osób)
- specjalny zasiłek opiekuńczy - 12 455,27 zł (dla 7 osób)

n. Ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników

Zgodnie z art. 16 ust 2 pkt 4 ubezpieczeniem emerytalno-rentowym na wniosek obejmuje się osobę, która podlegała ubezpieczeniu jako rolnik lub domownik i zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej lub pracy w gospodarstwie rolnym w związku z nabyciem prawa do świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych albo zasiłku dla opiekuna na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów przez okres pobierania tego świadczenia albo zasiłku - do uzyskania 20-letniego okresu ubezpieczenia

emerytalno-rentowego przez kobiety oraz 25-letniego okresu ubezpieczenia emerytalno-rentowego przez mężczyzn.

W 2019r. opłacane były składki emerytalno – rentowe do KRUS za cztery osoby pobierające świadczenia opiekuńcze w wysokości 7839,00 zł.

VII. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

a. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu w/w ustawy oznacza egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości ustalonej w wyroku sądu, nie więcej jednak niż 500 zł na jedną osobę.

Przy ustaleniu uprawnienia do świadczeń z funduszu alimentacyjnego dochód na osobę w rodzinie nie może przekroczyć **725,00 zł**

W 2019r. wypłacono 301 świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla 26 osób spośród 18 rodzin w kwocie 113 500,00zł

b. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Kolejnym zadaniem jakie jest realizowane w Ośrodku Pomocy Społecznej jest postępowanie wobec dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego organ właściwy wierzyciela „z urzędu” występuje z wnioskiem do organu właściwego dłużnika (oznacza to urząd gminy lub ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego) o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

Po otrzymaniu w/w wniosku, organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn nie łożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe.

W przypadku uniemożliwienia przez dłużnika alimentacyjnego przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, odmowy złożenia oświadczenia majątkowego oraz odmowy podjęcia prac, w ramach aktywizacji zawodowej, uchylania się od nich lub odmowy zarejestrowania się w PUP-y, organ właściwy dłużnika:

- składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2019 poz. 2128 z późn. zm.)
- kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Organ właściwy dłużnika informuje organ właściwy wierzyciela oraz komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz o ich efektach.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej do alimentów, łącznie z ustawowymi odsetkami.

W 2019r. przeprowadzono postępowania wobec 17 dłużników alimentacyjnych z terenu gminy.

W wyniku w/w postępowań odzyskano 37 924,25zł należności z tytułu wypłaconego funduszu alimentacyjnego z tego:

- na rzecz wierzyciela tj. Gminy Wadowice Górne - 8 205,82 zł
- na rzecz budżetu państwa - 29 718,43 zł
- na odsetki przekazywane do budżetu państwa - 17 409,67 zł

4. KARTA DUŻEJ RODZINY

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług.

Link do mapy z partnerami KDR oraz opisem zniżek znajduje się na stronie internetowej <https://empatia.mpips.gov.pl/web/piu/kdr>

Realizacja zadań gminy związanych z przyznaniem Karty Dużej Rodziny należy do zadań z zakresu administracji rządowej.

Od 1 stycznia 2019 r. prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci.

Przez rodzica rozumie się także rodzica zastępczego lub osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka.

Prawo do Karty Dużej Rodziny przysługuje także dzieciom:

- w wieku do 18. roku życia,
- w wieku do 25. roku życia – w przypadku dzieci uczących się w szkole lub szkole wyższej,
- bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności,

ale tylko w przypadku, gdy w chwili składania wniosku w rodzinie jest co najmniej troje dzieci spełniających powyższe warunki.

Wydanie Karty Dużej Rodziny jest bezpłatne, chyba że posiadana już jest jedna forma karty a składany wniosek o dodatkową formę, wtedy należy ponieść opłatę 9,21 zł (jeśli wystąpiono z wnioskiem o przyznanie tradycyjnej Karty Dużej Rodziny do dnia 31 grudnia 2017 r., wnioskodawca był zwolniony z tej opłaty w przypadku gdy złożył wniosek o przyznanie karty elektronicznej do 31 grudnia 2019 r.).

Duplikat Karty Dużej Rodziny, wydawany w przypadku zgubienia bądź kradzieży Karty kosztuje 9,56 zł.

Od 1 marca 2019 r., koszty obsługi realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny przez gminy wynoszą:

- **13,89 zł** za jedną rodzinę wielodzietną w gminie, w tym wydanie decyzji administracyjnej w przypadku odmowy przyznania Karty dla wszystkich lub części członków rodziny – dotyczy to sytuacji w której rodzina składa wniosek po raz pierwszy i wnosi o przyznanie jednej formy Karty (tradycyjnej lub elektronicznej) albo obu rodzajów Kart (tradycyjnej i elektronicznej), za wyjątkiem wniosków dotyczących rodziców/małżonków rodziców, którzy w chwili składania wniosku nie mają już na utrzymaniu łącznie co najmniej trojga dzieci;
- **5,45 zł** za jedną rodzinę wielodzietną w gminie w przypadku gdy Karta przyznawana jest wyłącznie rodzicom/małżonkom rodziców (rodzice/małżonkowie rodziców, którzy w chwili składania wniosku o przyznanie Karty Dużej Rodziny nie mają już na utrzymaniu co najmniej trojga dzieci spełniających warunki ustawy o Karcie Dużej Rodziny);
- **2,79 zł** za przyznanie Karty, gdy po przyznaniu Kart członkom rodziny wielodzietnej nastąpiła zmiana w liczbie członków rodziny wielodzietnej skutkująca koniecznością przyznania kolejnej Karty lub w przypadku przyznania nowej Karty członkowi rodziny wielodzietnej, który był już posiadaczem Karty (tzw. „przedłużenie ważności Karty” bądź w przypadku zmiany nazwiska), bądź za wydanie decyzji administracyjnej dla członka rodziny wielodzietnej w przypadku stwierdzenia utraty prawa do posiadania Karty;
- **1,40 zł** za wydanie duplikatu Karty (w przypadku zgubienia, kradzieży bądź gdy Karta w inny sposób zostaje utracona);
- **1,40 zł** za „domówienie” drugiego rodzaju nośnika Karty Dużej Rodziny (udostępnienie karty elektronicznej w przypadku gdy członkowi rodziny wielodzietnej, na jego wniosek, wydana już została karta tradycyjna albo wydania karty tradycyjnej w przypadku gdy członkowi rodziny wielodzietnej, na jego wniosek, udostępniona już została karta elektroniczna).

W 2019 r. złożono 73 wnioski o przyznanie Karty Dużej Rodziny dla 243 osób. Koszt realizacji ustawy w 2019 r. wyniósł 667,55 zł.

5. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE

Od 1 lipca 2019 roku świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości 500,00 zł miesięcznie na wszystkie dzieci do 18. roku życia, bez względu na dochody uzyskiwane przez rodzinę.

Od 1 lipca 2019 r. przyznanie prawa do świadczenia wychowawczego nie wymaga już ustalenia alimentów na dziecko od drugiego rodzica w przypadku wniosków składanych przez rodziców samotnie wychowujących dziecko.

Od 1 lipca 2019 r. rodzice mają aż 3 miesiące od dnia urodzenia dziecka na złożenie wniosku o przyznanie świadczenia wychowawczego. Złożenie wniosku w tym czasie gwarantuje przyznanie świadczenia z wyrównaniem od dnia narodzin dziecka. Do tej pory świadczenie wychowawcze przysługiwało od miesiąca złożenia wniosku.

Prawo do świadczenia wychowawczego jest ustalane na szczególny, wydłużony okres, który potrwa do dnia 31 maja 2021 r., bez konieczności składania kolejnego wniosku w 2020 r. Zaś od 2021 r., będzie funkcjonować docelowy, roczny okres świadczeniowy trwający od dnia 1 czerwca do 31 maja następnego roku.

Świadczenie wychowawcze w 2019r. zostało wypłacone dla 926 rodzin, 1653 dzieci w kwocie 7 243 996,82 zł.

6. ZA ŻYCIEM

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie lekarskie, które potwierdza u dziecka ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu przysługuje jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł. Zaświadczenie takie może być wystawione wyłącznie przez lekarza, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. Prawo do jednorazowego świadczenia ustala się na wniosek osób, o których mowa wyżej. Jednorazowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawianie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie pozostawia się bez rozpoznania.

W 2019r. wypłacone były trzy świadczenia w wysokości 12 000,00zł

7. DOBRY START

Pierwszym rokiem realizacji programu „Dobry start” był rok 2018 r. i obejmował uczniów rozpoczynających rok szkolny 2018/2019. Świadczenie przysługiwało w kwocie 300 zł i przyznawane było na każde uczące się dziecko, raz w roku, bez względu na dochód rodziny. Świadczenie przysługuje raz w roku dla dzieci do ukończenia 20-go roku życia. Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymują je do ukończenia przez nie 24-go roku życia. Świadczenie przysługuje wyłącznie dzieciom uczącym się w szkole. Szkoła w rozumieniu przepisów rozporządzenia oznacza szkołę podstawową, dotychczasowe gimnazjum, szkołę ponadpodstawową i dotychczasową szkołę ponadgimnazjalną, z wyjątkiem szkoły policealnej i szkoły dla dorosłych, szkołę artystyczną, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub nauki, a także młodzieżowy ośrodek socjoterapii, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy.

Program nie obejmuje dzieci realizujących przygotowanie przedszkolne w przedszkolu, w tzw. „zerówce” prowadzonej w szkole. Nie obejmuje także studentów, uczniów szkół policealnych i uczniów szkół dla dorosłych.

W roku **2019r.** Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych wypłacił łączną kwotę **311 400,00 zł** świadczeń szkolnych „Dobry Start” dla **1038** dzieci.

WYDATKI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W WADOWICACH GÓRNYCH W 2019r.

W 2019r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych wydatki związane z realizacją zadań i utrzymaniem Ośrodka wyniosły:

Nazwa wydatku	Ogółem	Dotacja	Środki własne	Inne środki	Procentowy udział dotacji w stosunku do wydatków ogółem
Pomoc społeczna	1 502 667,45	650 311,83	852 355,62	0,00	43,28%
Świadczenia rodzinne i opiekuńcze	3 125 519,26	3097396,60	28 122,66	0,00	99,10%
Fundusz alimentacyjny	113 500,00	113 500,00	0,00	0,00	100%
Świadczenia wychowawcze	7 335 000,00	7 335 000,00	0,00	0,00	100%
Pomoc materialna dla uczniów	66 087,31	52 869,85	13217,46	0,00	80%
Pieczna zastępcza	68 223,75	19 764,00	48 459,75	0 Fundusz Pracy	28,97%
Karta Dużej Rodziny	667,55	667,55	0,00	0,00	100%
Świadczenie „Za życiem”	12 000,00	12 000,00	0,00	0,00	100%
Świadczenie „Dobry Start”	321 850,00	321 850,00	0,00	0,00	100%
RAZEM	12 545 515,32	11 603 359,83	942 155,49	0	92,49%

Źródło: opracowanie własne

VIII. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Stosownie do art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej składa Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia wykaz potrzeb w tym zakresie.

W związku z powyższym przedstawiam potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- **zwiększenie środków na opłaty za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej**

Proces starzejącego się społeczeństwa nie omija naszej gminy. Wzrost liczby ludzi starszych chorych, niepełnosprawnych zmusza gminę do podjęcia działań służących zapewnieniu opieki tym osobom. W przypadku kiedy osoba nie jest w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku, nie ma osób, które mogłyby tą opiekę sprawować, a usługi opiekuńcze są niewystarczające zachodzi potrzeba kierowania jej do domu pomocy społecznej. Osobę, kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca jej dotychczasowego zamieszkania. Zgodnie z treścią art. 60 ustawy o pomocy społecznej pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. Obecnie średni koszt utrzymania mieszkańca wynosi powyżej 3 900zł. Z roku na rok wzrastają koszty utrzymania mieszkańców w DPS, a co za tym idzie wzrasta opłata po stronie Gminy.

Stosownie do zapisu art. 61 ustawy o pomocy społecznej obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu;
- małżonek, zstępni przed wstępnymi, zgodnie z umową zawartą z Kierownikiem OPS ustalającą wysokość ponoszonej przez nich opłaty;
- opłatę mogą wносить także osoby nie wymienione wyżej.
- gmina, z której osoba została skierowana do DPS w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w DPS, a opłatami wnoszonymi przez osoby w/w.

Aktualnie w DPS znajduje się 6 osób z terenu naszej gminy. Z tego tytułu gmina ponosi wydatki w wysokości 14 634,14 zł miesięcznie. Z rozeznaczonych potrzeb w środowisku w najbliższych latach do umieszczenia w DPS kwalifikowałoby się 25 kolejnych osób, są to osoby głównie samotne, starsze, niepełnosprawne, które w przyszłości wymagać będą całodobowej opieki.

- **zwiększenie środków na opłaty za usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania**

Zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób starszych, samotnych, schorowanych, wymagających pomocy w codziennym funkcjonowaniu. Świadczenie usług wiąże się z ponoszeniem przez gminę kosztów. Obecnie odpłatność za jedną godzinę usług opiekuńczych wynosi 24 zł.

- **zabezpieczenie środków na opłaty za pobyt w schroniskach**

Gmina ma obowiązek zapewnienia schronienia osobom tego pozbawionym. W związku z tym zawarte zostało porozumienie ze schroniskiem. Uchwała określa szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych

oraz zabezpieczenia środków finansowych na ten cel. Miesięczny koszt pobytu w schronisku wynosi 1200,00zł za osobę.

- **utworzenie placówki wsparcia dziennego dla osób starszych, niepełnosprawnych**

Na terenie naszej gminy wzrasta liczba osób starszych, samotnych, schorowanych. Coraz więcej osób wymaga opieki w miejscu ich zamieszkania lub umieszczenia w placówce zapewniającej opiekę. Problemem jest brak osób, które mogłyby zapewnić im opiekę. Coraz częściej zdarza się, że rodzina nie poczuwa się do obowiązku sprawowania opieki nad osobą starszą, niepełnosprawną, zrzucając ten obowiązek na instytucje. Członkowie rodziny również z różnych przyczyn nie mają możliwości zorganizowania opieki w miejscu zamieszkania osoby zależnej. W związku z tym rodziny oczekują pomocy w zorganizowaniu opieki w czasie, kiedy sami nie są w stanie jej zapewnić. Dobrym rozwiązaniem byłoby zapewnienie tym osobom opieki w placówkach wsparcia dziennego.

- **utworzenie mieszkań chronionych i socjalnych**

Zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniu chronionym. Pobyt w mieszkaniu chronionym może być przyznany w szczególności: osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie opuszczającej rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia albo zastępującą pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Mieszkanie chronione ma zapewniać warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną. Zabezpieczenie w postaci mieszkań socjalnych jest niezbędne w przypadku wystąpienia zdarzenia losowego (np. pożar domu), występowania przemocy w rodzinie itp.

- **zwiększenie liczby godzin pracy psychologa/psychoterapeuty**

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych utworzony został Punkt Poradnictwa Psychologicznego, w ramach którego zatrudniony jest psycholog na umowę zlecenie w wymiarze trzech godzin tygodniowo. Funkcjonowanie takiego punktu na terenie naszej gminy jest bardzo potrzebne, ponieważ jak się okazuje coraz więcej osób wymaga wsparcia w/w specjalisty. Klienci poszukują pomocy w rozwiązywaniu problemów osobistych, rodzinnych, wychowawczych czy szkolnych. Oczekują oni wsparcia i wskazówek do radzenia sobie z problemami. W wielu przypadkach sam pracownik socjalny jest bezradny w rozwiązywaniu problemów osoby czy rodziny i konieczne jest wsparcie psychologa. Praca z rodziną przynosi wtedy większe efekty i jest o wiele skuteczniejsza. Wzrasta liczba osób korzystających z usług punktu poradnictwa psychologicznego co świadczy o potrzebie zwiększenia liczby godzin pracy psychologa. GOPS zauważa również potrzebę zatrudnienia psychologa do pracy z dziećmi na terenie szkół. Psycholog zatrudniony w GOPS nie jest w stanie objąć wsparciem wszystkich potrzebujących.

- **zabezpieczenie środków na wypłatę zasiłków celowych i celowych specjalnych**

O pomoc finansową coraz częściej zgłaszają się osoby starsze, którym nie wystarcza środków finansowych na leczenie i zakup opału na zimę. Konieczne jest zabezpieczenie

środków finansowych na pomoc w przypadku wystąpienia zdarzeń losowych, których nie jesteśmy w stanie przewidzieć.

Ponadto z pomocy społecznej coraz częściej korzystają osoby niepełnosprawne, które nie nabyły uprawnień do żadnych świadczeń, osoby młode i samotne, w większości nadużywające alkoholu. Wzrasta także liczba osób, które uzyskały wiek emerytalny i nie nabyły uprawnień do emerytury lub pobierane świadczenia są w bardzo niskich wysokościach.